T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017/147
KARAR NO : 2017/186
KARAR TR : 13.3.2017

ÖZET : 2247 sayılı Yasa'nın 20. maddesi kapsamında görev uyuşmazlığının çözümü için Uyuşmazlık Mahkemesine başvuru yapabilecek mercilerin, temyiz incelemesi yapmaya yetkili yüksek mahkemeler olduğunun belirlenmesine karşın, Bölge Adliye Mahkemesinin yasa metninde geçtiği şekilde yüksek mahkeme olarak kabulü mümkün olmadığından, başvuru koşullarının oluşmaması nedeniyle, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : T. İnş.Taah.San.ve Tic. A.Ş.
Vekili : Av. M.D.
Davalı : Kadıköy Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. C.G.

O L A Y : Davcı vekili dava dilekçesinde, davacı şirket ile Maliye Hazinesinin Kadıköy İlçesi, Tuğlacıbaşı Mahallesinde bulunan 421 ada, 161 parsel sayılı taşınmaz üzerine yapılacak inşaat ve İstanbul Meteoroloji Bölge Müdürlüğüne ait hizmet binalarının Kartaldaki taşınmaza yapılması hususunda Maliye Bakanlığı İstanbul Defterdarlığı ile düzenleme şeklinde kat karşılığı inşaat sözleşmesi yaparak anlaştıklarını, daha sonra 10.05.2007 tarihinde ek sözleşme yapıldığını, 28.08.2007 tarihinde uygulama protokolü imzalandığını, proje ve sair yasal işlemlere 2005 yılında başlandığını, inşaat ruhsatının 19.09.2007 tarihinde davalı Belediye tarafından verildiğini, inşaat yapılacak 161 parselin daha sonra 285 ve 286 parseller ile yeşil alan, yol, kültürel tesis parsellerine ayrıldığını, 18.02.2005 tarihinde 1/5000 ölçekli imar planının meclis kararı ile onaylandığını, 1/1000 lik imar planının 11.05.2006 da İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı meclis kararı ile onaylandığını, 04.08.2006 da kesinleştiğini, bu plana itirazın Kadıköy Belediye Meclisinin 08.09.2006 tarihli kararı ile reddedildiğini, 27.11.2006 da davacının imar durumu verilmesi için başvuru yaptığını, belediyenin İstanbul 7.İdare Mahkemesinde planın iptali için dava açıldığını bahane ederek imar durumu verilemeyeceğini bildirdiğini, bu duruma itiraz edildiğini, daha sonra 22.02.2007 tarihinde belediyenin kısıtlı imar durumu verdiğini, 04.04.2007 de İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından Avan Projenin onaylanarak Kadıköy Belediye Başkanlığına gönderildiğini, inşaat ruhsatı vermeyen davalı belediyeye 21.06.2007 de müracaat edildiğini, bunun üzerine davalı Belediyenin 19.09.2007 de A,B,C,D bloklar için ayrı ayrı yapı ruhsatı verdiğini, onay tarihinin 11.05.2006 olarak görüldüğünü, hafriyat devam ederken belediyenin müracaatı üzerine İstanbul 4.İdare Mahkemesinin 2006/2769 dosyasında 1/5000 lik nazım imar planının yürütmesinin durdurulduğunu, ancak davacı şirkete verilen yapı ruhsatının iptal edilmediğini, 1/1000 lik planın yürürlükte olduğunu, davacı şirketin bu karara itiraz ederek davaya müdahale ettiğini ve ayrıca 1/5000 lik imar planının tadilat teklifini İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na sunduğunu, tadilat teklifinin 23.05.2008 de onaylandığını, Kadıköy Belediyesinin ikinci plana da itiraz ettiğini, temel ruhsatının değerlendirilmesi için 27.08.2009 da belediyeye dilekçe verdiklerini ancak kabul edilmediğini, İstanbul 4.İdare Mahkemesinin 1/5000 lik imar planını yasaya uygun görerek davayı reddettiğini, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı meclisinin 16.10.2009 tarihli kararı ile mahkeme kararının Danıştaydan dönmesinin beklenmesine karar verdiğini, Kadıköy Belediyesinin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na yazı yazarak 1/5000 lik imar durumunun geçerli olup olmadığını sorduğunu, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın 14.05.2010 da uygulamanın yapılmasına karar verdiğini ve bunu 10.06.2010 da Kadıköy Belediyesine bildirdiğini, bu yazının gelmesi üzerine davacının büyük çapta zarara uğramasına rağmen işe başladığını, bu defa da davalı belediyenin yasa dışı eylemlere başvurarak şantiye girişini belediye araçları ile kapattığını, bunun yanında çeşitli engellemelere ve davacının ticari itibarına haksız saldırı faaliyetlerine giriştiğini, buna ilişkin mahkeme delil tespit tutanakları, bilirkişi raporları ve noter tespitlerinin bulunduğunu, Danıştay 6.Dairesinin 2002/4645 sayılı kararında imar planının yargı kararı ile iptal edilmesinin bu plana uygun alınmış ruhsatları ortadan kaldırmayacağından yapının mühürlenerek durdurulmasına ilişkin işlemlerin hukuka aykırı olmadığını açıklandığını, inşaata 2010 tarihinde başlanabildiği için Kadıköy Belediyesinin yasa dışı ve kasti engellemeleri sebebi ile işin yapım süresinin ve maliyetlerinin önemli şekilde arttığını, davalının tüm eylemlerinin idari tasarruf değil yasa dışı eylemler niteliğinde olduğunu, davalının 7 yıllık süre boyunca davacıyı oyaladığını, davacının inşaat ruhsatından sonra sadece 6 ay çalışabildiğini, davalının eylemlerinin idari bir tasarruf değil, tamamen keyfi haksız eylem sayılan hareketler olduğunu, idari usul ve esaslar dışında idarece yapılan haksız fiil niteliği taşıdığından bu eylemlerden dolayı yargılamanın Adli Yargıda yapılması gerektiğini, bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesinin 2009/244 sayılı kararı olduğunu ve hukuki ihtilafin çözümünde mahkemelerinin görevli ve yetkili olduğunu, ileri sürerek davacı şirketin uğradığı zarar, inşaat maliyetlerinin artış sebebi ile zarar ve ziyanı,

kullanılmaya mecbur kalınan krediler sebebi ile ödenen faizler, bu suret içinde istihdam edilen zaruri personele ödenen aylık ve sosyal haklar sebebi ile uğranılan zararın fazlaya ilişkin talep hakkı saklı kalmak kaydı ile 5.000.000.TL. nın dava tarihinden itibaren reeskont faizi ile birlikte davalıdan tahsilini, ayrıca davalı belediyenin ağır hizmet kusuru ile de manevi tazminat yükümlüsü olduğunu ve davalının kastının da aranmayacağını iddia ederek 1.000.000.TL manevi tazminatın da dava tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul Anadolu 6. Asliye Hukuk Mahkemesi : 8.11.2016 gün ve E:2015/57, K:2016/344 sayı ile,

" …Yapılan yargılama ve tüm dosya kapsamına göre;

a) Davalı taraf başlangıçta ve yargılama aşamasında ısrarlı bir şekilde, davanın Belediyenin, davacının iddiasının tamamen davalı idarenin hizmet kusuruna dayalı olması bakımından idari yargının görev alanına girmesi sebebi ile davanın görev yönünden reddini savunmuş ise de, inşaatın gecikmesinin davalı belediyenin haksız fiil niteliğindeki işlem ve eylemlerinden kaynaklandığı ve bu sebeple İdari Yargının görevli olmadığı, haksız fiiller sebebi ile inşaatı geciktirmesinden doğan davanın Adli Yargının görevine girdiği ve mahkememizin görevli olduğu kanaatine varıldığından davalı idarenin görev itirazının reddine karar verilmesi,

b) Kadıköy Belediyesinin, Mahkemelerin tespit raporları, Noter tutanakları, gazete beyanları ve toprak sahibi kurumun (kamu kurumu) elemanlarınca tutulmuş tespitlerle de parseldeki inşaatlara engelleme yapmış olduğu ve yer teslimi tarihi itibari ile 30 aylık süre sonunda (29/11/2007-29/05/2010) tamamlanmasına mani olduğu inşaatı zamanında tamamlayamaması sebebi ile davacı şirketin maddi zararları oluştuğu,

c) Dava tarihi itibari ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Birim fiyatları ile 4 bloğun tamamlanma maliyetleri 88.493.097.TL Kadıköy Belediyesinin yapmış olduğu engellemeler sonucu T. İnşaat Taah.San. ve Tic.AŞ.'nin fazla bedel harcanmasına sebep olunduğu,

d) T. İnşaat Taah. San. ve Tic. AŞ.'nin maliyet tablolarından Aralık 2010 ile dava tarihi 13/02/2015 arasında süreçte inşaatın gecikmesinin toplam 145.932.924.USD maliyet harcaması oluştuğunun belirlendiği,

f) Alınan Mali Müşavir raporuna göre, davacı şirketin inşaatın gecikmesi sebebi ile fazla ödemek zorunda kaldığı finansman maliyetinin 23.304.481.USD olduğu,

g) Bu suretle inşaatın gecikmesinden doğan inşaat maliyet artışı ve finansman maliyetinin TL olarak karşılığının 101.859.043,16.TL olduğu ve davacı tarafın ıslah dilekçesi ile maddi tazminat talebini yükselttiği anlaşıldığından ıslah dilekçesi dikkate alınarak davacının maddi tazminat talebinin kabulüne karar verilmesi,

ğ) Davacı şirket inşaatın gecikmesinden dolayı manevi tazminat talebinde bulunmuş ise de, davacının Tüzel Kişilik olduğu ve inşaatın gecikmesinden dolayı Manevi Tazminat şartlarının oluşmadığı anlaşıldığından manevi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekmiş olup aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM : Açıklanan sebeplerle,

1- Davalı tarafın görev itirazının reddi ile , ıslah dilekçesi dikkate alınarak 101.859.043,16 TL Maddi tazminatın 13.02.2015 dava tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

2- Davacı tarafın MANEVİ TAZMİNAT TALEBİNİN REDDİNE,

3- Peşin alınan 102.465,00.TL. harç ile, daha sonra alınan 1.654.125,02.TL, harcın toplamı olan 1.756.590,02.TL. harcın mahsubu ile bakiye 5.201.401,21 TL harcın davalıdan alınmasına, davacının yatırdığı toplam 1.756.590,02 TL harcın davalıdan alınarak davcıya verilmesine…" karar vermiş, bu karara karşı davalı idare vekilince istinaf talebinde bulunulmuştur.

İSTANBUL BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ 4. HUKUK DAİRESİ 16.5.2017 gün ve E:2017/124 sayı ile, "…Yargılamanın kısa zamanda ve en az masrafla yürütülüp, sonuçlandırılması Anayasa ve AİHS hükümleri gereğidir. HMK'nun 353/1-a maddesi uyarınca Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Dairesi dava şartlarından olan yargı yolu yönünden kesin olarak karar verir. Bu itibarla dava şartı olan yargı yolu bakımından Bölge Adliye Mahkemesi Dairesinin kararı kesin olacaktır. Davacının davasının yargı yolu dava şartı yönünden reddi ve bu kararın kesinleşmesi halinde, davacı bu kez idari yargı yerlerinde aynı taleple tam yargı davası açmak zorunda kalacak ve idari yargı yerlerince de yargı yolu nedeniyle davanın reddi halinde görevli yargı yerinin belirlenmesi için uyuşmazlık mahkemesine başvurulması gündeme gelecektir. Bu durumda, yargılamanın kısa zamanda ve en az masrafla yürütülüp, sonuçlandırılması gereğine dair Anayasa ve AİHS hükümlerine aykırılık olacaktır.

2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun "temyiz incelemesi yapan yargı merciilerinin Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmaları" başlığı altında düzenlenen 20.maddesinde "Daha önce Uyuşmazlık Mahkemesince yargı mercii belirtilmemiş olan bir davada temyiz incelemesi yapan yüksek mahkeme, davanın, davaya bakan mahkemenin görevi dışında olduğu kanısına varırsa, incelediği kararı bozacak yerde, incelemeyi erteleyerek yargı merciinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmaya karar verebilir."

Bölge Adliye Mahkemeleri Anayasada sayılan yüksek mahkemelerden değilse de, yargı yolu yönünden aynı zamanda denetim görevi bulunmaktadır. 2247 Sayılı Kanunun kabul tarihi 12/06/1979 olup, Bölge Adliye Mahkemeleri sonradan yapılan yasal düzenlemelerle Türk Yargı Sistemine dahil edilmiştir. Bu itibarla; Dairemizce de 2247 sayılı Kanunun 20.maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesine yargı merciinin belirtilmesi için başvurulabileceği düşünülmüştür. Buna göre; davanın davaya bakan mahkemenin (Adli Yargı) görevi dışında olduğu kanısına varıldığından, incelemenin ertelenerek, yargı merciinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmaya karar vermek gerekmiştir.

Davalının icranın geri bırakılması talebi de mevcut olup, dosyaya İİK 36/1 maddesi uyarınca bir mehil vesikası sunulmadığı gibi, davalı Belediye İİK 36/2 maddesi anlamında genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasında yer almadığından ve devlet sayılamayacağından keza yargı harç ve giderleri ve teminatlarından muaf olduğuna dair bir yasal düzenleme bulunmadığından, davalı Belediyece mehil vesikası sunuluncaya kadar icranın geri bırakılması talebi yönünden karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekmiştir. Bu itibarla aşağıdaki karar oluşturulmuştur.

KARAR : Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1- 2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 20 maddesi uyarınca incelemenin ertelenerek, yargı merciinin belirtilmesi için UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNE başvurulmasına, Uyuşmazlık Mahkemesince bu konuda bir karar verilinceye kadar incelemenin bekletilmesine,

2-Davalı Belediyece mehil vesikası sunuluncaya kadar icranın geri bırakılması talebi yönünden karar verilmesine yer olmadığına…" karar vermiştir.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun "Mahkemelerin başvurmalarının incelenmesinde uyulacak usul" başlıklı 21. maddesinde, mahkemelerin gönderdikleri işlerin incelenmesinde Uyuşmazlık Mahkemesince, olumsuz görev uyuşmazlıkları ile ilgili usul kuralları uygulanır hükmüne yer verilmiş; Uyuşmazlık Mahkemesince yapılacak işlemler başlıklı 16. maddesinde de, Uyuşmazlık Mahkemesinin, olumsuz görev uyuşmazlığı ile ilgili dosyaların ilk incelemesi sırasında ve gerekli gördüğü hallerde ilgili Başsavcıların görüşünü de alarak, görevli yargı merciini belirten kararını vereceğinin belirtilmiş olması nedeniyle, Mahkememizce dava dosyaları Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI:

"Davacı T. İnş. Taah. San. ve Tic. A.Ş. ile davalı Kadıköy Belediye Başkanlığı arasında görülmekte olan tazminat davasında, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesinde yapılan istinaf yargılaması sonunda 16/02/2017 tarih ve E.2017/124 sayılı kararla, davanın adli yargının görevi dışında olabileceği kanısına varıldığından, istinaf incelemesinin ertelenerek 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 20. maddesi uyarınca görevli yargı merciinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına karar verilmesi nedeniyle, görüş ve düşünce bildirilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı tarafından gönderilen 2017/147 Esas sayılı dosya incelendi.

İncelemeye konu dosyada; İstanbul Anadolu 6. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından yapılan yargılama sonucunda 08/11/2016 tarih, E.2015/57 ve K.2016/344 sayılı kararla maddi tazminat talebinin kabulüne, manevi tazminat talebinin ise reddine karar verildiği, bu karara karşı istinaf yoluna başvurulması üzerine dosyanın İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesine gönderildiği görülmektedir.

Başvuruya konu 2247 sayılı Kanunun 20. maddesinde; "Daha önce Uyuşmazlık Mahkemesince yargı mercii belirtilmemiş olan bir davada temyiz incelemesi yapan yüksek mahkeme, davanın, davaya bakan mahkemenin görevi dışında olduğu kanısına varırsa, incelediği kararı bozacak yerde, incelemeyi erteleyerek yargı merciinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmaya karar verebilir." hükmüne yer verilmiştir. Madde metninden de anlaşılacağı üzere, bu madde kapsamında görev uyuşmazlığının çözümü için Uyuşmazlık Mahkemesine başvuru yapabilecek merciler, temyiz incelemesi yapmaya yetkili yüksek mahkemelerdir; bölge adliye mahkemelerinin kanun metninde geçtiği şekilde yüksek mahkeme olarak kabulü mümkün değildir. Her ne kadar bölge adliye mahkemeleri istinaf başvurularını inceleyip karara bağlama yetkisine sahip ise de, 2247 sayılı Kanunun 20. maddesinde, istinaf incelemesi yapan üst derece mahkemelerinin de bu maddeye dayanarak Uyuşmazlık Mahkemesine başvuru yapabilmelerine ilişkin bir değişiklik yapılmadığı sürece bu mahkemelerce, 2247 sayılı Kanunun 20. maddesi kapsamında Uyuşmazlık Mahkemesine başvuru yapılması mümkün değildir.

Bölge İdare Mahkemesi tarafından 2247 sayılı Kanunun 20. maddesi uyarınca yapılan bir başvuruyla ilgili olarak verilen, Uyuşmazlık Mahkemesinin E.-K.2015/495-511 sayılı kararında da bu hususlar vurgulanmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, başvuruda 2247 sayılı Kanunun 20. maddesinde belirtilen koşulların oluşmadığı anlaşıldığından, aynı Kanunun 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan başvurunun reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Bu nedenle, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesinin 2247 sayılı Kanunun 20. maddesi gereğince yapmış olduğu başvurunun reddine karar verilmesi gerekmektedir.

Gereği takdirlerinize sunulur." şeklinde görüş bildirmiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasanın 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısı'nın da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI:

"Davacı T. İnş. Taah. San. ve Tic. A.Ş. ile davalı Kadıköy Belediye Başkanlığı arasında görülmekte olan tazminat davasında, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesinde yapılan istinaf yargılaması sonunda 16.02.2017 tarih ve 2017/124 sayılı kararla, davanın adli yargının görevi dışında olabileceği kanısına varıldığından, istinaf incelemesinin ertelenerek 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 20. maddesi uyarınca görevli yargı merciinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına karar verilmesi nedeniyle görüş ve düşünce bildirilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı tarafından gönderilen 2017/147 Esas sayılı dosya incelendi.

İnceleme konusu dosyada; İstanbul Anadolu 6. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından yapılan yargılama sonucunda 08.11.2016 tarih ve E:2015/57, K:2016/344 sayılı kararla, davalı tarafın görev itirazının reddine, maddi tazminat talebinin kabulüne, manevi tazminat talebinin ise reddine karar verildiği, bu karara karşı istinaf yoluna başvurulması üzerine dosyanın İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesine gönderildiği anlaşılmıştır.

Başvuruya konu 2247 sayılı Yasa'nın 20. maddesinde; "Daha önce Uyuşmazlık Mahkemesince yargı mercii belirtilmemiş olan bir davada temyiz incelemesi yapan yüksek mahkeme, davanın, davaya bakan mahkemenin görevi dışında olduğu kanısına varırsa, incelediği kararı bozacak yerde, incelemeyi erteleyerek yargı merciinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmaya karar verebilir." hükmüne yer verilmiş olup, bu madde kapsamında görev uyuşmazlığının çözümü için Uyuşmazlık Mahkemesine başvuru yapabilecek merciler, temyiz incelemesi yapmaya yetkili yüksek mahkemelerdir. Buna karşın, Bölge Adliye Mahkemesinin yasa metninde geçtiği şekilde yüksek mahkeme olarak kabulü mümkün olmadığından 2247 sayılı Yasa'nın 20. maddesinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan başvurunun reddi gerekmektedir.

Öte yandan, İzmir Bölge İdare Mahkemesi 1. Kurulu tarafından 2247 sayılı Yasa'nın 20. maddesi uyarınca

yapılan bir başvuruyla ilgili olarak verilen, Uyuşmazlık Mahkemesinin E:2015/495, K:2015/511 sayılı kararında da bu hususlar vurgulanmıştır.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 20. maddesinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesinin başvurusunun reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir." şeklinde görüş bildirmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 13.3.2017 günlü toplantısında: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde başvurunun reddi yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve işleyişi Hakkında Kanun'un "Temyiz incelemesi yapan yargı mercilerinin Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmaları" başlıklı 20. maddesinde; "Daha önce Uyuşmazlık Mahkemesince yargı mercii belirtilmemiş olan bir davada temyiz incelemesi yapan yüksek mahkeme, davanın, davaya bakan mahkemenin görevi dışında olduğu kanısına varırsa, incelediği kararı bozacak yerde, incelemeyi erteleyerek yargı merciinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmaya karar verebilir." denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacı şirket ile Maliye Hazinesinin İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Tuğlacıbaşı Mahallesinde bulunan 421 ada, 161 parsel sayılı taşınmaz üzerine yapılacak inşaat ve İstanbul Meteoroloji Bölge Müdürlüğüne ait hizmet binasının Kartaldaki taşınmaza yapılması hususunda Maliye Bakanlığı İstanbul Defterdarlığı ile düzenleme şeklinde kat karşılığı inşaat sözleşmesi yapılması ile ilgili olarak başlayan süreçte davacı şirketin maddi ve manevi zarara uğradığından bahisle açılan davada, İstanbul 6 Asliye Hukuk Mahkemesince işin esasının incelenerek davanın kabulüne karar verildiği, bu karara karşı davalı idarece istinaf talebinde bulunulması üzerine İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesince, 2247 sayılı Yasa'nın 20. maddesi uyarınca Mahkememize başvurulduğu anlaşılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı" başlıklı Üçüncü Bölümünün birinci fıkrasında Genel hükümlere yer verildikten sonra, ikinci fıkrasında "Yüksek Mahkemelere" yer verilmiş, bu bölümde, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ve Uyuşmazlık Mahkemesi yüksek mahkemeler arasında sayılmıştır.

Diğer yandan; 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun Sekizinci Kısım Kanun Yolları Başlıklı Birinci Bölümünde "istinaf" incelemesine yer verilmiş, bu bölümde istinaf yoluna başvurulabilen kararlar, istinaf dilekçesi, istinaf dilekçesinin verilmesi, harç ve giderlerin yatırılması, başvuru süresi, istinaf dilekçesinin reddi, istinaf dilekçesine cevap, katılma yolu ile başvurma, başvurma hakkından feragat, başvurunun icraya etkisi, kötü niyetle istinaf yoluna başvurma, ön inceleme, duruşma yapılmadan verilecek kararlar, inceleme, incelemenin kapsamı, duruşma yapılmasına karar verilmesi, yapılamayacak işlemler, duruşmaya gelinmemesi ve giderlerin ödenmemesi, kararın hangi hususları içereceği hüküm altına alınmış; bir sonraki bolüm olan İkinci Bölümde de; Temyiz incelemesine yer verilerek, Temyiz edilebilen kararlar, Temyiz edilemeyen kararlar, Kanun yararına temyiz, Temyiz dilekçesi, Temyiz dilekçesinin verilmesi, Kıyas yoluyla uygulanacak hükümler, Temyizin icraya etkisi, Kötü niyetle temyiz, Temyiz incelemesi ve duruşma, Onama kararları, Bozma sebepleri, Yargıtay kararlarının tebliği, Bozmaya uyma veya direnmenin ne şekilde olabileceği konularına yer verilmiştir.

Uyuşmazlığın çözüme kavuşturulabilmesi açısından "Kanun yollarından" istinaf ve temyiz yollarının incelenmesi gerekmektedir.

İstinaf, bir kanun yolu olarak temyizle benzerlik göstermekle birlikte önemli farklılıkları da içinde barındırmaktadır. İstinafta da temyiz gibi, daha alt derece (ilk derece) mahkemesince verilen bir kararın incelenmesi ve bu incelenmenin kararın kesinleşmesine engel olması söz konusudur. Ancak, istinafı temyizden ayıran temel farklılık, incelemenin niteliğidir. Temyizde kural olarak içtihat birliğini sağlamak için hukuki denetim yapılmaktadır; istinafta ise maddi haklılık ön planda olup, kanunda sınırları çizilen çerçevede, maddi denetim ile hukuki denetim birlikte yapılmaktadır. Ayrıca istinaf kararları (verildiği anda kesin olanları hariç) temyiz talebine tabidir. Oysa temyiz sonucu verilen kararlar hakkında başka bir üst yargı organının denetimi sözkonusu değildir.

Diğer bir anlatımla, istinaf bir kanun yoludur ve kanun yolu olması nedeniyle bu açıdan temyizle bazı benzerlikler taşımaktadır. Ancak, istinafla temyiz arasında çok temel farklılıklar bulunmaktadır. Özellikle temyizde yapılan denetimin hukuki nitelik taşıdığı; istinaftaki denetimin ise vakıa ve hukuki denetim şeklinde ortaya çıktığı düşünülürse, bu temel farklılık verilecek kararlara da yansıyacaktır. İstinafın niteliği gereği, kanunda belirtilen sınırlamalara yeniden yargılama yapılması ve duruma göre yeni bir kararın verilmesi de sözkonusu olabilecektir. Bu sebeple, istinaf yargılaması sonunda verilen karar, bir karşılaştırma yapılacaksa, bir yönü ile ilk derece mahkemesi kararlarına benzerlik göstermektedir; ancak onunla da aynı değildir.

Burada öncelikle bir husus üzerinde durmak gerekir ki Yargıtay, temyiz incelemesi sonunda temyiz başvurusunu haksız ve temyiz konusu kararı doğru bulursa temyiz konusu yapılan mahkeme kararının "onanmasına"; aksi halde kararın "bozulmasına" karar vermektedir. Ancak, istinaf mahkemesinin, ilk derece mahkemesi kararını haklı yada haksız bulması halinde, onama veya bozma kararı vermeyeceği, zira istinaf yargılamasında hem vakıa denetimi hem de hukuki denetim yapılacağı açıktır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri, açıklamalarla birlikte değerlendirildiğinde 2247 sayılı Yasa'nın 20. maddesi kapsamında görev uyuşmazlığının çözümü için Uyuşmazlık Mahkemesine başvuru yapabilecek merciler "temyiz incelemesi yapmaya yetkili Yüksek Mahkemelerdir" ve Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin yasa metninde geçtiği şekilde Yüksek Mahkeme olarak değerlendirilmeleri mümkün olmadığı gibi, temyiz incelemesi değil, istinaf

incelemesi yaptıkların da kabulü gerekmektedir.

Ancak, yargı mercileri arasındaki görev uyuşmalıklarının çözümü 2247 sayılı Yasanın yalnızca 20. maddesi hükmü uyarınca değil, 10., 14., 17. ve 19. maddeleri uyarınca da mümkün olduğundan, uyuşmazlığın diğer maddeler yönünden de bir değerlendirmeye tabi tutulabileceği ve çözümü için Uyuşmazlık Mahkemesine usulüne uygun olarak başvurulması halinde Mahkememizce işin esasının incelenebileceği açıktır.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesinin başvurusunun, 2247 sayılı Yasa'nın 20. maddesinde belirtilen koşulları taşımadığı anlaşıldığından reddi gerekmiştir.

SONUÇ: Başvuruda 20. maddede belirtilen koşulların oluşmadığı anlaşıldığından, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan BAŞVURUNUN REDDİNE,3.3.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
NECİPOĞLU	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN